

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO

Warszawa, dnia 05 grudnia 2024 r.

Poz. 11917

UCHWAŁA NR 43/X/24 RADY GMINY PRZYŁĘK

z dnia 28 listopada 2024 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2025-2027

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 z póź. zm.) oraz art. 176 pkt. 1 i 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2024 r. poz. 177 z póź. zm.) Rada Gminy Przyłek uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2025-2027 w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Przyłek.

§ 3. Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego i wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2025 r.

Przewodniczący Rady Gminy Przyłek

Łukasz Wnuk

Załącznik do uchwały Nr 43/X/24
Rady Gminy Przyłęk
z dnia 28 listopada 2024 r.

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY NA LATA 2025-2027 GMINA PRZYŁĘK

Gminny program wspierania rodziny na lata 2025-2027

Spis treści

1. Wprowadzenie
2. Podstawy prawne opracowania programu
3. Charakterystyka Gminy Przyłęk
  - 3.1 Położenie Gminy Przyłęk i sytuacja demograficzna
  - 3.2 Diagnoza środowiska lokalnego
  - 3.3 Rynek pracy
  - 3.4 Oświata
4. Problem alkoholowy wśród mieszkańców Gminy Przyłęk
5. Przemoc
6. Realizacja zadań w zakresie wspierania rodziny
  - 6.1 Dożywianie
  - 6.2 Asystent rodziny
  - 6.3 „Za życiem”
  - 6.4 Rodziny wspierające
  - 6.5 Piecza zastępcza
7. Zasoby instytucjonalne działające w obszarze wspierania rodzin na terenie Gminy Przyłęk
8. Adresaci programu
9. Cele programu
  - 9.1 Cel główny
  - 9.2 Cele szczegółowe
10. Finansowanie
11. Zadania realizowane w ramach programu
12. Oczekiwane rezultaty
13. Monitoring i ewaluacja
14. Podsumowanie

1. Wprowadzenie

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2025-2027 jest kontynuacją programów wspierania rodziny realizowanych w Gminie Przyłęk. Został opracowany w oparciu o założenia ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 177 ze zm.). Celem Programu jest zaplanowanie i podjęcie działań w zakresie pomocy rodzinom przeżywającym różnego typu trudności zakłócające lub uniemożliwiające prawidłowe wypełnianie podstawowych funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz stworzenie spójnego i skutecznego systemu pomocy dla rodzin. W świetle założeń ustawy, pomoc dziecku i jego rodzinie powinna mieć charakter interdyscyplinarny i być udzielana przez

właściwych specjalistów w ramach zintegrowanego systemu. Ważne jest, aby zarówno działania, jak również decyzje względem rodziny i jej członków były podejmowane przy współpracy wyspecjalizowanych instytucji tj. ośrodka pomocy społecznej, sądu, policji, szkoły itp.

Zgodnie z art. 176 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 177 ze zm.) do zadań własnych gminy należy:

1. Opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny;
2. Tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny;
3. Tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:
  - a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
  - b) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
  - c) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci,
4. Finansowanie:
  - a) podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
  - b) kosztów związanych z udzielaniem pomocy, o której mowa w art. 29 ust. 2, ponoszonych przez rodziny wspierające;
5. Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym;
6. Sporządzenie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 ust. 3 ww. ustawy;
7. Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy.

Rodzina to podstawowa komórka społeczna, składająca się z rodziców i dzieci. Zapewnia ciągłość biologiczną społeczeństwa. Stanowi naturalne i podstawowe środowisko wychowawcze, z jakim styka się dziecko. Rodzina to pierwsza instytucja wychowawcza socjalizująca dzieci, kształtująca ich osobowość oraz przygotowująca do przyszłych ról społecznych. Oddziaływanie wychowawcze rodziny ma istotny wpływ poprzez przekazywanie wiedzy o otaczającym świecie wraz z wartościowaniem go i preferowaniem wzorów zachowań. Zdrowa rodzina, wypełniając w sposób prawidłowy swoje funkcje, zapewnia dzieciom poczucie bezpieczeństwa i własnej wartości, dając im możliwość prawidłowego rozwoju i stawiania na samodzielne funkcjonowanie w przyszłości.

Wśród czynników, które składają się na dezintegrację rodziny wymienić należy: niezaradność życiową członków rodziny, niewydolność wychowawczą rodziców i zaniechanie obowiązków opiekuńczo-wychowawczych względem dzieci, brak stabilizacji zawodowej i materialnej, alkoholizm jednego lub obojga rodziców, a także przemoc. Z tego powodu coraz więcej rodzin i dzieci wymaga specjalistycznego wsparcia i zaangażowania wielu instytucji, które pomagają przezwyciężyć istniejące dysfunkcje. Szukając prób pomocy dziecku, uwagę należy skupić nie tylko na problemach dziecka, ale także na problemach jego rodziny. Podstawą do rozwiązywania problemów społecznych jest wsparcie rodziny w odbudowywaniu prawidłowych relacji w rodzinie oraz we właściwym wypełnianiu ról społecznych przez jej członków. Priorytetem wspierania rodziny jest zapewnienie odpowiednich warunków rozwoju dzieci, młodzieży oraz kształtowania wartości i norm związanych z ich wychowaniem. Wszelkie działania powinny być prowadzone za zgodą rodziny i jej aktywnym zaangażowaniem, uwzględniając zasadę pomocniczości.

Obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz organizacji pieczy zastępczej na terenie Gminy Przyłęk realizowany jest przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Przyłęku przy ścisłej współpracy z instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, policją, sądami, organizacjami społecznymi i środowiskiem lokalnym oraz z innymi instytucjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny.

Gmina Przyłęk oferuje pomoc na rzecz rodzin dotkniętych wieloma problemami i dysfunkcjami. Problemy występujące w rodzinie często są złożone i wymagają interdyscyplinarnych rozwiązań. Nadużywanie alkoholu, przemoc w rodzinie, niewydolność w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych to główne problemy dezorganizujące życie rodzin, którym często towarzyszy również problem ubóstwa, czy długotrwałego bezrobocia. Rodziny dysfunkcyjne wymagają stałego monitorowania przez pracowników socjalnych, asystenta rodziny, pedagogów szkolnych, psychologów szkolnych, policję, kuratorów sądowych i przedstawicieli innych instytucji, które mają kontakt z rodziną oraz podejmują działania na rzecz rodziny w oparciu o sprecyzowany plan.

Program Wspierania Rodziny w Gminie Przyłęk na lata 2025-2027 został opracowany z myślą o rodzinie jako podstawowym środowisku, które powinno zapewnić bezpieczeństwo i wsparcie każdemu dziecku. Założeniem programu jest utworzenie systemu wsparcia rodzin z dziećmi, ze szczególnym uwzględnieniem rodzin, które przeżywają trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, rodzin dysfunkcyjnych oraz wieloprotymowych, w celu przywrócenia im zdolności do funkcjonowania, poprzez wzmocnienie roli i funkcji rodziny oraz zapewnienie bezpieczeństwa dziecku i rodzinie. Istotnym elementem programu są działania: profilaktyczne, integracyjne, aktywizujące oraz zapobiegające marginalizacji i wykluczeniu społecznemu ze szczególnym uwzględnieniem sytuacji danej rodziny.

2. Podstawy prawne opracowania programu

Działania ujęte w Programie będą realizowane w oparciu o następujące akty prawne:

- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 177 ze zm.),
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1283 ze zm.),
- Ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1923 ze zm.),
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1673 ze zm.),
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2151 ze zm.),
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 2050 ze zm.),
- Ustawa o świadczeniach rodzinnych z dnia 28 listopada 2003 r. (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1939 ze zm.),
- Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 917),
- Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 146 ze zm.),
- Ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich. (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 560),
- Zarządzenie Nr 10/2024 p.o. Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Przyłęku z dnia 12 czerwca 2024 r. w sprawie wprowadzenia Standardów Ochrony Małoletnich w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Przyłęku.

3. Charakterystyka Gminy Przyłęk

3.1 Położenie Gminy Przyłęk i sytuacja demograficzna

„Gmina Przyłęk leży w południowej części województwa mazowieckiego. Jest gminą typowo rolniczą o powierzchni 130, 89 km² liczącą 31 wsi w tym 30 wsi sołeckich. Użytki rolne stanowią 76% obszaru gminy. Pozostałe tereny to lasy, łąki i pastwiska oraz zbiorniki wodne. Głównymi uprawami są zboża, warzywa i owoce (szczególnie truskawki)”#.

„Gmina Przyłęk to gmina wiejska. Należy do województwa mazowieckiego, powiatu zwolenkiego. Na dzień 31.12.2024 roku Gmina Przyłęk miała 5 774 mieszkańców, z czego 50,2% stanowią kobiety, 49,8% mężczyźni. Zamieszkuje ją 15,7% ludności powiatu. Gmina stanowi 23,0% powierzchni powiatu. Średni wiek mieszkańców wynosi 41,7 lat i jest porównywalny do średniego wieku mieszkańców województwa mazowieckiego oraz porównywalny do średniego wieku mieszkańców całej Polski. W latach 2002-2023 liczba mieszkańców zmalała o 12,9 %.

W wieku produkcyjnym jest 59,6% mieszkańców gminy Przyłęk, 18,1% jest w wieku przedprodukcyjnym, a 22,3% mieszkańców jest w wieku poprodukcyjnym.

W gminie Przyłęk na 1000 mieszkańców pracuje 86 osób. 58,5% wszystkich pracujących ogółem stanowią kobiety, a 41,5% mężczyźni. Bezrobocie rejestrowane w gminie Przyłęk wynosiło w 2023 roku 12,2 %.

Aktywnych zawodowo jest 46,2% mieszkańców gminy Przyłęk i pracuje w sektorze rolniczym (rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo), 16,3 % w przemyśle i w budownictwie, a 11,7 % w sektorze usługowym (handel, naprawa pojazdów, transport, zakwaterowanie i gastronomia, informacja i komunikacja) oraz 1,0 % pracuje w sektorze finansowym (działalność finansowa i ubezpieczeniowa, obsługa rynku i nieruchomości)^{##}.

W roku 2021 na terenie Gminy Przyłęk zameldowanych było 141 osób, a wymeldowanych 215 osób. W roku 2022 zameldowanych było 194, a wymeldowało się 237 osób. Natomiast w 2023 roku zameldowanych osób było 145, a wymeldowanych było 184 osoby.

Rysunek 1. Położenie Gminy Przyłęk na mapie powiatu zwoleńskiego.

Źródło: https://pl.wikipedia.org/wiki/Przy%C5%82%C4%99k_%28gmina%29

Najniższą liczbę ludności na terenie gminy Przyłęk odnotowano w roku 2023. Szczegółowe dane przedstawia poniżej tabela.

Tabela 1. Liczba Ludności w Gminie Przyłęk

LICZBA LUDNOŚCI	2021	2022	2023
Ogółem	5998	5937	5889
W tym kobiety	3009	2981	2957
W tym mężczyźni	2989	2956	2932

Źródło: opracowanie własne na podstawie Bazy Ewidencji Ludności.

3.2 Diagnoza środowiska lokalnego

W 2023 roku ze świadczeń pomocy społecznej skorzystało łącznie 182 rodzin, liczba osób w tych rodzinach wyniosła 418. W stosunku do lat ubiegłych zauważalny jest spadek liczby rodzin korzystających z różnych form pomocy z GOPS w Przyłęku. Największy wpływ na taki stan rzeczy ma m.in. wypłata przez ZUS świadczeń wychowawczych 800+, Dobry Start, które przyczyniły się do poprawy warunków materialno-bytowych większości rodzin z dziećmi. W gminie Przyłęk najczęściej występującymi przyczynami trudnej sytuacji życiowej osób i rodzin a jednocześnie powodami ubiegania się o pomoc społeczną było kolejno: ubóstwo, bezrobocie, długotrwała lub ciężka choroba, niepełnosprawność, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego oraz alkoholizm. Poniżej prezentujemy w formie graficznej i tabelarycznej szczegółowe dane dotyczące: liczby rodzin korzystających z pomocy społecznej w okresie od 2021 roku do 2023 roku.

Tabela 2. Główne powody przyznania pomocy w latach 2021-2023

Powód przyznania pomocy	2021	2022	2023
	Liczba rodzin	Liczba rodzin	Liczba rodzin
Ubóstwo	80	67	65

Bezrobocie	65	40	42
Niepełnosprawność	46	20	44
Długotrwała lub ciężka choroba	60	51	25
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	12	7	6
Alkoholizm	2	3	2

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej GOPS w Przylęku za 2021r., 2022r., 2023r.

3.3 Rynek pracy

Dominującymi powodami przyznawania świadczeń z pomocy społecznej są ubóstwo i bezrobocie.

Tabela 3: Stan bezrobocia na terenie Gminy Przylęk w latach 2021-2023

Rok	2021		2022		2023	
Bezrobotni ogółem	193		201		164	
	Kobiety	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni
	106	87	101	124	91	73
Bezrobotni z prawem do zasiłku	21		33		21	

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z PUP Zwolen.

W latach 2021-2022 bezrobocie w Gminie Przylęk utrzymywało się na jednym poziomie. W roku 2023 bezrobocie znacznie się zmniejszyło.

Negatywne ekonomiczne i społeczne skutki bezrobocia dla rodzin to m.in.:

- pogorszenie sytuacji materialnej,
- pogorszenie stanu zdrowia,
- pogorszenie relacji między członkami rodziny,
- wzrost zachowań patologicznych m.in. przemoc, konflikty, uzależnienie od alkoholu itp.,
- utrata umiejętności i kwalifikacji wśród osób bezrobotnych,
- poczucie wykluczenia ze społeczeństwa przez osobę bezrobotną,
- emigracja w celu poszukiwania pracy.

3.4 Oświata

Ważnym instrumentem polityki edukacyjnej, integracyjnej oraz wyrównania szans rozwojowych jest edukacja przedszkolna, wczesnoszkolna oraz szkolna. Dla dzieci, których rozwój przebiega nieharmonijnie lub z opóźnieniem, wychowanie przedszkolne jest ogromną szansą na wczesne wspieranie rozwoju w sferze poznawczej, rozwojowej i społecznej. Na terenie gminy Przylęk funkcjonują cztery szkoły podstawowe kształcące na poziomie podstawowym: Publiczna Szkoła Podstawowa im. Heleny Długoszewskiej w Babinie, Stefanów 38, Publiczna Szkoła Podstawowa im. Haliny Mirosławskiej w Grabowie nad Wisłą, Grabów nad Wisłą 57, Publiczna Szkoła Podstawowa im. Mikołaja Kopernika w Przylęku, Przylęk 142, Publiczna Szkoła Podstawowa im. ppłk. AK Józefa Pawlaka „Brzozy” w Łaguszowie, Łaguszów 29. Ponadto działa Samorządowy Klub Dziecięcy „Żółwik” w Mszadli Starej, Mszadla Stara 38A, a także Klub Dziecięcy „Żółwik II” w Łaguszowie przy Publicznej Szkole Podstawowej im. ppłk. AK Józefa Pawlaka „Brzozy” w Łaguszowie, Łaguszów 29.

4. Problem alkoholowy wśród mieszkańców Gminy Przylęk

Jednym z wielu problemów występujących na terenie Gminy Przylęk jest uzależnienie od alkoholu. Kiedy jedna osoba w rodzinie ma problem z uzależnieniem od alkoholu, używamy terminu rodzina alkoholowa, gdyż

problem alkoholowy w domu dotyczy nie tylko osoby lub osób nadużywających alkoholu, ale wszystkich pozostałych członków rodziny, których uzależnienie pozornie nie dotyczy. Rodzina jest systemem wzajemnych interakcji, zależności, uczuciowości. Jeśli jedno ogniwo się rozpada, rozpada się cały łańcuch. Wszystko przestaje funkcjonować tak, jak powinno. Nadużywanie alkoholu przez jednego z domowników wywołuje u pozostałych członków rodziny strach, lęk, gniew, smutek, napięcie, wstyd, upokorzenie. Problemy uzależnienia od alkoholu rozwiązywane są przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Przylęku (GKRPA). W roku 2023 na posiedzenia GKRPA zostało wezwanych łącznie 21 osób w tym 20 mężczyzn i 1 kobieta. Znaczny odsetek osób kierowanych na posiedzenia GKRPA byli to mieszkańcy gminy Przylęk. Ponadto, zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie na terenie Gminy Przylęk funkcjonuje Zespół Interdyscyplinarny, który ściśle współpracuje z w/w Komisją. W skład zespołu wchodzi między innymi przedstawiciele: policji, ośrodka zdrowia, nauczyciele, oraz pracownicy GOPS w Przylęku i Urzędu Gminy Przylęk, którzy podejmują współpracę w celu zapewnienia pomocy i udzielenia wsparcia osobom dotkniętym zjawiskiem przemocy. Działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych skierowane są do rodzin znajdujących się w kryzysie, niewydolnych wychowawczo i ukierunkowane są na rozwiązanie konkretnego problemu w rodzinie.

5. Przemoc

Działania mające na celu przeciwdziałanie przemocy w rodzinie zawarte zostały w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024-2027. Działaniami mającymi na celu przeciwdziałanie przemocy domowej zajmuje się Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Przylęku. Celem głównym działalności Zespołu Interdyscyplinarnego jest efektywna współpraca instytucji i organizacji na rzecz zapobiegania i zwalczania przemocy w rodzinie. W okresie funkcjonowania Zespołu Interdyscyplinarnego w 2023 roku wpłynęło łącznie 5 „Niebieskich Kart”. Z czego założonych zostało 4 „Niebieskie Karty” przez Komendę Powiatową Policji w Zwoleniu. Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Przylęku skierował 4 sprawców przemocy na posiedzenie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Zamkniętych zostało 2 „Niebieskie Karty”. Zespół Interdyscyplinarny ściśle współpracuje z pracownikami GOPS w Przylęku oraz asystentem rodziny, sądowym kuratorem zawodowym z Sądu Rejonowego w Zwoleniu, monitoruje na bieżąco sytuację rodzin, w których występuje przemoc. W momencie uruchomienia procedury „Niebieskiej Karty” w rodzinie gdzie wychowują się małoletnie dzieci, Zespół Interdyscyplinarny zgłasza rodzinę do Kierownika GOPS w Przylęku w celu podjęcia decyzji ewentualnego objęcia rodziny wsparciem przez asystenta rodziny.

W celu właściwego zaplanowania podejmowanych działań konieczne jest zdiagnozowanie i stałe monitorowanie rzeczywistego rozmiaru zjawiska przemocy w rodzinie na terenie gminy. Szerokie spektrum działania w środowisku lokalnym asystenta rodziny pozwala na szybką interwencję i pomoc osobom pokrzywdzonym, w szczególności rodzinom, w których wychowują się małoletnie dzieci. Współpraca asystenta rodziny z pracownikami socjalnymi GOPS w Przylęku, placówkami oświatowymi, policją, kuratorem sądowym ma na celu podejmowanie profilaktycznych działań poprzez edukowanie dzieci, młodzieży, osób dorosłych o zjawisku przemocy i negatywnych skutkach jej stosowania.

6. Realizacja zadań w zakresie wspierania rodziny

6.1 Dożywianie

Jednym z wielu obowiązków spoczywających na gminie w realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny jest m.in. zapewnienie dożywiania osobom tego potrzebującym, w szczególności dzieciom, osobom starszym, chorym przewlekle oraz niepełnosprawnym. Działanie to pozwala zapobiec zjawisku niedożywienia wśród najbardziej potrzebujących mieszkańców. Ubóstwo rodzin, trudna sytuacja życiowa osób w podeszłym wieku, chorych oraz niepełnosprawnych, zjawisko niedożywiania dzieci i uczniów, a także znaczące wydatki na żywność obniżają standard życia rodzin, a tym samym ograniczają możliwość zabezpieczenia podstawowych potrzeb życiowych osób pozostających na ich utrzymaniu. Objęcie dzieci i uczniów, zgłaszających chęć korzystania z posiłku pozwoli na zabezpieczenie ich podstawowych potrzeb żywieniowych. W związku z powyższym Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Przylęku, realizuje program pn. „Posiłek w szkole i w domu”, który w 2023 roku swoją pomocą objął 101 dzieci. Kolejnym programem realizowanym przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Przylęku jest Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020, współfinansowany z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym Podprogram 2023. Program ma na celu pomoc rodzinom ubogim, osobom starszym i niepełnosprawnym poprzez udostępnienie paczek żywnościowych. Pomoc trafiła do 860 mieszkańców gminy. Łącznie rozdysponowano 11,9 ton żywności z czego wydano 1720 paczek żywnościowych.

Przy pomocy asystenta rodziny, sołtysów, pracowników socjalnych bezpośrednio udzielona zostaje informacja dotycząca możliwości skorzystania z pomocy w formie dożywiania dzieci w szkole, otrzymania paczek żywnościowych oraz pomoc przy wypełnieniu odpowiedniej dokumentacji. Stanowisko asystenta rodziny w gminie Przylęk umożliwia dotarcie do szerokiego grona potrzebujących rodzin. Asystent rodziny, pracownik socjalny i sołtysi poprzez bezpośredni, systematyczny kontakt z podopiecznymi trafnie i bez zbędnej zwłoki są w stanie wskazać osoby, które wymagają wsparcia.

6.2 Asystent rodziny

Część rodzin korzystających z różnych form pomocy udzielanej przez GOPS w Przylęku to rodziny, które cechuje niezaradność w opiece i wychowywaniu dzieci oraz w prowadzeniu gospodarstwa domowego. Dysfunkcjami współistniejącymi są: ubóstwo, bezrobocie, problemy wychowawcze, uzależnienie od alkoholu oraz brak odpowiedzialności za własną rodzinę.

Ważnym narzędziem wspierającym rodzinę jest funkcja asystenta rodziny, który zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej jest osobą, która jest przydzielana rodzinie, gdy ta napotyka trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, w których wychowują się małoletnie dzieci. Ponadto wsparciem asystenta rodziny mogą zostać objęte rodziny zagrożone wykluczeniem społecznym lub wykluczone społecznie, w których wychowują się małoletnie dzieci, lub których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej. Asystent podejmuje pracę z rodzinami, którym w wyniku rozpoznania środowiskowego tj. podczas świadczenia pracy socjalnej lub w związku z przeprowadzonymi wywiadami środowiskowymi pracownicy socjalni GOPS w Przylęku identyfikują rodziny dysfunkcyjne, w których występuje problem m.in. w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Źródłem informacji o rodzinie przeżywającej trudności może być także zgłoszenie ze środowiska przekazane do GOPS za pośrednictwem dostępnych środków komunikacji i wymiany informacji (anonimowy telefon, wiadomość e-mail itp.). Każdorazowe zgłoszenie ze środowiska podlega niezwłocznemu sprawdzeniu przez pracowników socjalnych w środowisku zamieszkania wskazanej rodziny. Pozyskiwanie informacji na temat rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych odbywa się poprzez m.in. prowadzenie kampanii informacyjnych o stosowanych formach pomocy udzielanych przez GOPS, w tym pomocy oferowanej przez asystenta rodziny. W/w informacje znajdują się na stronie internetowej GOPS oraz na tablicy ogłoszeń, są rozpowszechniane w trakcie konferencji, spotkań szkoleniowych, imprez kulturalno – sportowych i innych z udziałem adresatów.

Zadaniem asystenta rodziny jest więc pomoc rodzinie przy wdrażaniu prawidłowych postaw życiowych wszystkich członków rodziny:

- pomoc we wzmacnianiu i motywacji członków rodziny przy rozwiązywaniu problemów oraz realizacji zamierzonych celów,
- pomoc w rozwiązywaniu podstawowych problemów, m.in. socjalnych i zdrowotnych,
- wsparcie w rozwiązywaniu dominujących problemów psychologicznych u członków rodziny,
- tworzenie warunków do wzrostu umiejętności wychowawczych rodziców i rozwiązywanie podstawowych problemów opiekuńczo-wychowawczych,
- tworzenie warunków do wzrostu umiejętności społecznych i aktywności społecznej rodziny,
- motywowanie do podnoszenia poziomu wykształcenia członków rodziny, podnoszenia kwalifikacji zawodowych, aktywności zawodowej (poszukiwanie i podejmowanie pracy zarobkowej),
- określanie efektów w podnoszeniu kompetencji opiekuńczo-wychowawczych, które stanowią wyznacznik do zakończenia pracy z rodziną.

Współpraca z asystentem rodziny odbywa się za zgodą rodziny i przy aktywnym jej udziale (nie jest możliwe wspieranie rodziny bez jej zgody) lub zgodnie z postanowieniem sądu.

Pierwszy kontakt asystenta z rodziną następuje w obecności pracownika socjalnego. Podczas spotkania asystent próbuje dowiedzieć się jak najwięcej o rodzinie, dzieciach, o występujących w rodzinie problemach oraz o oczekiwaniach w/w osób. Asystent wspólnie z rodziną określa sposób wyjścia z trudnej sytuacji życiowej poprzez opracowanie i realizację planu pracy z rodziną, który zawiera diagnozę potrzeb, cele pracy, podejmowane zadania i działania, terminy realizacji oraz przewidywane efekty. Asystent ustala mocne strony rodziny oraz rodzaj i kolejność podejmowanych działań. Ostatecznie na zmianę i sukces pracuje sama rodzina. Asystent rodziny prowadzi pracę z rodziną w miejscu jej zamieszkania lub w miejscu wskazanym przez rodzinę.

Nienormowany i elastyczny czas pracy asystenta ma służyć realnym potrzebom rodziny. Głównym celem asystentury jest niedopuszczenie do oddzielenia dzieci od rodziny, podniesienie poziomu umiejętności opiekuńczo-wychowawczych, prowadzenia gospodarstwa domowego oraz umiejętnościami radzenia sobie z sytuacjami dnia codziennego rodziców lub opiekunów dzieci. Efektem powinno być odzyskanie przez osoby przyjmujące pomoc, kontroli nad własnym życiem, która pozwoli im być samodzielnym oraz wypełniać role rodzica tak, aby środowisko rodzinne sprzyjało bezpieczeństwu i rozwojowi dzieci.

Asystent rodziny współpracuje na rzecz rodziny z pracownikami GOPS w Przylęku, placówkami oświatowymi (pedagogiem szkolnym, psychologiem szkolnym, wychowawcą klasy) pielęgniarką środowiskową, dzielnicowym, kuratorem sądowym, poradnią psychologiczno-pedagogiczną, pracownikami PCPR w Zwoleniu, Puławach, Przysusze itp.

Tabela 4. Rodziny, którym udzielono wsparcia asystenta rodziny

2021			2022			2023		
Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie	Liczba dzieci	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie	Liczba dzieci	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie	Liczba dzieci
13	46	25	12	37	20	13	47	25

Źródło: opracowanie własne.

6.3 „Za życiem”

Od 1 stycznia 2017 roku poszerzył się obszar działań asystenta, w związku z wejściem w życie ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”. Asystentowi rodziny przypisano funkcję koordynatora kompleksowego wsparcia dla kobiet w ciąży i ich rodzin, ze szczególnym uwzględnieniem kobiet w ciąży powiklanej, kobiet w sytuacji niepowodzeń położniczych oraz wsparcia rodzin dzieci, u których zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą ich życiu, która powstała w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu. Asystent rodziny koordynuje poradnictwem w zakresie przezwyciężenia trudności w pielęgnacji i wychowaniu dziecka, wsparcia psychologicznego, pomocy prawnej, w szczególności w zakresie praw rodzicielskich i uprawnień pracowniczych, dostępu do rehabilitacji społecznej i zawodowej oraz świadczeń opieki zdrowotnej. Asystent rodziny może występować w imieniu w/w osób do podmiotów, w celu umożliwienia im skorzystania ze wsparcia na podstawie pisemnego upoważnienia.

W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Przylęku koordynacja wsparcia podejmowana jest przez asystenta rodziny na wniosek osób oczekujących wsparcia, złożony do kierownika GOPS w Przylęku. Wnioskodawca wyraża zgodę na przetwarzanie przez asystenta rodziny danych osobowych niezbędnych do wykonywania zadań wynikających

z ustawy oraz zgodę na przekazanie asystentowi rodziny przez określone podmioty informacji o udzielonym wsparciu.

Tabela 5: Liczba rodzin korzystających z pomocy zgodnie z ustawą „Za życiem” lata 2021-2023

Liczba rodzin objętych wsparciem GOPS- ustawa „Za życiem”	0
Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta- ustawa „Za życiem”	0
Liczba rodzin, którym wypłacono jednorazowe świadczenie z tytułu urodzenia dziecka, u którego stwierdzono ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu	0

Źródło: opracowanie własne

W sytuacji stwierdzenia, że dana rodzina przeżywa trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych i odmawia udzielenia jej wsparcia konieczne jest zawiadomienie sądu opiekuńczego, który podejmie dalsze rozstrzygnięcia, mając na względzie dobro dziecka. Podobnie postępuje się w sytuacji, gdy rodzina wyrazi zgodę na udzielenie jej wsparcia, jednakże nie będzie brała aktywnego udziału w tym procesie, zachowując bierność i oczekując, iż udzielone jej wsparcie nie będzie od niej wymagało żadnego zaangażowania.

Informacje dotyczące realizacji zadań z zakresu ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Przylęku są udostępnione w formie pisemnej na tablicy ogłoszeń oraz na stronie internetowej: <https://gopsprzylek.naszops.pl/>

6.4 Rodziny wspierające

Rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej, borykające się z problemami opiekuńczo – wychowawczymi mogą skorzystać nie tylko z pomocy w formie **asystenta rodziny, ale mogą także zostać objęte pomocą rodziny wspierającej**. Rodzina wspierająca jest instytucją powołaną do pomocy rodzinie mającej trudności w opiece i wychowaniu dzieci na mocy Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Rodziny wspierające we współpracy z asystentem rodziny lub pracownikiem socjalnym pomagają konkretnej rodzinie m.in. w prawidłowym funkcjonowaniu w miejscu ich zamieszkania, poprawnym wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych itp., wykorzystując własne zasoby i umiejętności. Szczególnie ważna jest wiedza i doświadczenie z zakresu prawidłowego funkcjonowania rodziny.

Zadaniem rodzin wspierających jest pomoc rodzinie przeżywającej kryzys w przewyciężeniu trudności i pomoc w powrocie do prawidłowego funkcjonowania. Rodzina wspierająca poprzez swoje działania, rozwija umiejętności opiekuńczo-wychowawcze rodziców, wspiera w integracji członków rodziny, prawidłowej opiece, kształtowaniu i wypełnianiu podstawowych ról społecznych czy też prowadzenia gospodarstwa domowego. Celem działania rodziny wspierającej jest aktywne pobudzanie członków rodziny do przewyciężania trudności, a nie wyłączenie rodziny wspieranej, współdziałanie w celu właściwej organizacji czasu członków rodziny, gospodarowania zasobami finansowymi, wychowania i opieki nad dziećmi, kształtowania prawidłowych relacji wewnątrzrodzinnych.

Pełnienie funkcji rodziny wspierającej może być powierzone osobom z bezpośredniego otoczenia dziecka (np. sąsiedzi, dziadkowie, krewni, znajomi), które nie były skazane prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo.

Rodzina wspierająca zajmuje się w szczególności:

- organizowaniem czasu wolnego dzieciom z rodzin wspieranych,
- wypracowaniem nawyku wspólnego spędzania czasu przez członków rodziny,
- pomocą dzieciom w nauce,
- udzielaniem wskazówek w takich kwestiach, jak: gotowanie, sprzątanie, utrzymanie higieny osobistej, racjonalne prowadzenie budżetu domowego i gospodarstwa domowego,
- udzielaniu rad dotyczących sprawowania opieki i wychowania dzieci, kształtowania i wypełniania podstawowych ról społecznych.

Pełnienie funkcji rodziny wspierającej to **praca społeczna, za którą rodzina nie otrzymuje wynagrodzenia.**

Rodzina nie może pełnić funkcji Rodziny Wspierającej gdy:

- istnieje problem alkoholowy,
- nie ma stałego źródła utrzymania,
- występują problemy opiekuńczo- wychowawcze z własnymi dziećmi,
- członkowi rodziny odebrano lub ograniczono władzę rodzicielską,
- członek rodziny nie wywiązuje się z obowiązku alimentacji,
- skazano członka rodziny za przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego,
- występują zaburzenia lub choroba psychiczna.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Przylęku jest w trakcie poszukiwania i naboru rodzin wspierających, które własnym doświadczeniem wsparłyby inne rodziny potrzebujące na terenie gminy. Powyższe informacje dotyczące naboru rodzin wspierających oraz wniosek zgłoszeniowy i pozostałe dokumenty są dostępne na stronie internetowej ośrodka oraz w siedzibie GOPS w Przylęku.

6.5 Piecza zastępcza

W przypadku, gdy dochodzi do ograniczenia lub pozbawienia praw rodzicielskich, postanowieniem sądu dzieci mogą zostać umieszczone w rodzinie zastępczej lub w placówce opiekuńczo-wychowawczej. Zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych mogą otrzymać wsparcie w postaci **asystenta rodziny**. Wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych to zespół planowych działań mających na celu przywrócenie rodzinie zdolności do wypełniania tych funkcji. Asystent rodziny wraz z rodziną i koordynatorem pieczy zastępczej opracowują plan wsparcia, który umożliwi powrót małoletnich dzieci do rodziny. W momencie realizacji i wypełnienia założeń planu pracy na wniosek Kierownika GOPS w Przylęku lub kuratora sądowego do sądu kierowany jest wniosek o przywrócenie lub częściowe przywrócenie władzy rodzicielskiej i powrót dzieci do rodziców biologicznych.

W 2023 roku w Gminie Przylęk w pieczy zastępczej ogółem było umieszczonych 7 dzieci, w tym 2 dzieci umieszczonych w zawodowej rodzinie zastępczej, 2 dzieci w niezawodowej rodzinie zastępczej, 3 dzieci w Rodzinnym Domu Dziecka.

Współpracę z asystentem rodziny na rzecz powrotu małoletnich dzieci do domu rodzinnego, spośród 13 rodzin, których dzieci umieszczono w rodzinach zastępczych, współpracę z asystentem rodziny podjęły dwie rodziny biologiczne.

Asystent rodziny jest zobowiązany do udziału w posiedzeniach stałego Zespołu ds. Okresowej Oceny Sytuacji Dzieci Umieszczonych w Pieczy Zastępczej na terenie Gminy Przylęk, którego posiedzenia odbywają się raz na 6 miesięcy w siedzibie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Zwoleniu, Puławach, w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej w Puławach, co 3 miesiące w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Radomiu.

7. Zasoby instytucjonalne działające w obszarze wspierania rodzin na terenie Gminy Przylęk

Instytucje i organizacje realizujące zadania mieszczące się w zakresie wspierania rodziny oraz inne pełniące funkcje wspierające to m.in.:

- 1) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Przylęku,
- 2) Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Przylęku,
- 3) Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Przylęku,
- 4) Urząd Gminy w Przylęku,
- 5) Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Przylęku,
- 6) Publiczna Szkoła Podstawowa im. Heleny Długoszewskiej w Babinie,
- 7) Publiczna Szkoła Podstawowa im. Haliny Mirosławskiej w Grabowie nad Wisłą,
- 8) Publiczna Szkoła Podstawowa im. Mikołaja Kopernika w Przylęku,
- 9) Publiczna Szkoła Podstawowa im. pplk. AK Józefa Pawlaka „Brzozy” w Łaguszowie,
- 10) Samorządowy Klub Dziecięcy „Żółwik” w Mszadli Starej,
- 11) Klub Dziecięcy „Żółwik II” w Łaguszowie przy Publicznej Szkole Podstawowej im. pplk. AK Józefa Pawlaka „Brzozy” w Łaguszowie,
- 11) Organizacje pozarządowe.

Instytucje i organizacje znajdujące się poza terenem Gminy Przylęk:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kazanowie, Policznie i Tczowie,
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Zwoleniu,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zwoleniu,
- Komenda Powiatowa Policji w Zwoleniu,
- Sąd Rejonowy w Zwoleniu,
- Kuratorzy sądowi, zawodowi i społeczni,
- Powiatowy Urząd Pracy w Zwoleniu,
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Zwoleniu,

- Organizacje pozarządowe,
- Prokuratura Rejonowa w Zwoleniu.

8. Adresaci programu

Program kierowany jest do mieszkańców Gminy Przyłęk, a w szczególności do rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Do realizacji celów programu przyjęto definicję rodziny, która została wskazana w art. 6 pkt. 14 ustawy o pomocy społecznej określającym rodzinę, jako „osoby spokrewnione lub niespokrewnione pozostające w faktycznym związku, wspólnie zamieszkujące i gospodarujące”. Zauważyć należy, iż rozumienie to nie wymaga występowania instytucjonalnej formy małżeństwa czy więzi pokrewieństwa, zatem rodziną nazwane zostaną wszystkie osoby wykazujące znamiona pozostawania we wspólnym gospodarstwie domowym.

Niezbędne jest systematyczne podnoszenie świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków dezintegracji rodzin. Adresatami niniejszego programu są rodziny dysfunkcyjne korzystające z pomocy społecznej, ale również te które dopiero wchodzi do systemu pomocy społecznej. Przede wszystkim chodzi o to, by w przyszłości uniknąć konieczności umieszczania dzieci w pieczy zastępczej. Należy nadmienić, że powodzenie realizacji Programu w dużym stopniu uzależnione będzie od współpracy wszystkich służb działających na rzecz dziecka i rodziny. *Współdziałanie wszystkich instytucji, a przede wszystkim chęć dokonania zmiany w rodzinach dysfunkcyjnych, może zapewnić dzieciom pozostanie w rodzinach naturalnych, w których dzieci powinny mieć prawo się rozwijać i wychowywać.*

9. Cele programu

9.1 Cel główny:

Celem głównym Programu jest kontynuacja i rozwijanie systemu wsparcia dla rodzin i dzieci w Gminie Przyłęk, sprzyjających prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb rodzin z dziećmi przejawiających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

9.2 Cele szczegółowe:

1) *zapewnienie wsparcia rzeczowego i finansowego rodzinom ubogim z dziećmi oraz rodzinom niezaradnym, w których występują trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych względem małoletnich dzieci,*

2) *wspieranie rodzin zagrożonych zjawiskiem patologii, rodzin dysfunkcyjnych w rozwiązywaniu ich problemów życiowych oraz wzmocnienie i wyzwolenie możliwości tkwiących w rodzinach,*

3) *zapewnienie rodzinom specjalistycznego poradnictwa i wsparcia,*

4) *wzmocnienie roli i funkcji rodziny,*

5) *przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji rodziny,*

6) *wyrównywanie szans edukacyjnych wśród dzieci i młodzieży,*

7) *systematyczne monitorowanie sytuacji rodzin zagrożonych dysfunkcjami.*

10. Finansowanie

Zadania Programu Wspierania Rodziny na lata 2025-2027 dla Gminy Przyłęk finansowane będą z następujących źródeł:

– *środki własne Gminy Przyłęk,*

– *środki finansowe z funduszy zewnętrznych, w tym rządowych, pozarządowych, programów celowych i funduszy unijnych.*

11. Zadania realizowane w ramach programu

Wsparcie materialne ubogich rodzin z dziećmi, zagrożonych wykluczeniem społecznym		
Zadania	Realizator zadania	Termin realizacji
Udzielanie pomocy materialnej w postaci zasiłków stałych, okresowych, celowych rodzinom żyjącym w trudnych warunkach materialno-bytowych.	GOPS Przyłęk, UG Przyłęk.	2025-2027
Pomoc materialna o charakterze socjalnym dla uczniów „Stypendia szkolne”.	UG Przyłęk.	2025-2027

Zapewnienie osobom potrzebującym wsparcia oraz dzieciom i młodzieży z rodzin ubogich gorących posiłków w szkole oraz w przedszkolu.	GOPS Przyłęk, UG Przyłęk, Placówki Oświatowe.	2025-2027
Udzielanie świadczeń w ramach programu Świadczenie Wychowawcze „800+”.	ZUS.	2025-2027
Wspieranie rodzin zagrożonych zjawiskiem patologii, rodzin dysfunkcyjnych w rozwiązywaniu ich problemów życiowych oraz wzmocnienie i wyzwolenie możliwości tkwiących w rodzinach		
Systematyczna praca socjalna z rodzinami z problemem opiekuńczo - wychowawczymi, polegająca m.in. na diagnozie problemów w zakresie pełnienia ról rodzicielskich, wydolności opiekuńczo-wychowawczej, zaniedbań względem dzieci oraz ocenie sytuacji dziecka w rodzinie, w środowisku szkolnym i rówieśniczym.	GOPS Przyłęk, Placówki Oświatowe, KPP Zwolenń, Sąd Rejonowy w Zwoleniu Prokuratura Rejonowa w Zwoleniu.	2025-2027
Tworzenie, promowanie i realizacja programów profilaktycznych, terapeutycznych oraz edukacyjnych skierowanych do rodziców i dzieci.	GOPS Przyłęk, UG Przyłęk, GKRPA w Przyłęku, Placówki Oświatowe.	2025-2027
Zapewnienie pomocy rodzinom niezaradnym i niewydolnym w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez przydzielenie asystenta rodziny.	GOPS Przyłęk, Sąd Rejonowy w Zwoleniu Prokuratura Rejonowa w Zwoleniu.	2025-2027
Zwiększenie zakresu poradnictwa rodzinnego, prawnego, prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień od alkoholu oraz innych środków psychoaktywnych.	GOPS Przyłęk, UG Przyłęk, GKRPA w Przyłęku, KPP Zwolenń, Placówki Oświatowe, Sąd Rejonowy w Zwoleniu	2025-2027
Zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży poprzez tworzenie i rozwój placówek wsparcia dziennego oraz promowanie innych form aktywnego spędzania czasu wolnego.	GOPS Przyłęk, PCPR w Zwoleniu, Placówki Oświatowe, UG Przyłęk, Gminna Publiczna Biblioteka w Przyłęku.	2025-2027
Przeciwdziałanie przestępczości i uzależnieniom wśród dzieci i młodzieży.	GOPS Przyłęk, KPP Zwolenń, Placówki Oświatowe, GKRPA w Przyłęku, Sąd Rejonowy w Zwoleniu Prokuratura Rejonowa w Zwoleniu.	2025-2027
Współpraca z innymi podmiotami spoza terenu Gminy Przyłęk, prowadzącymi działania wspierające na rzecz rodzin w zakresie upowszechniania pozytywnych wzorców funkcjonowania rodziny	GOPS Przyłęk, GKRPA w Przyłęku, PCPR w Zwoleniu, KPP Zwolenń, Placówki Oświatowe, Sąd Rejonowy w Zwoleniu Organizacje pozarządowe Prokuratura Rejonowa w Zwoleniu.	2025-2027
Wspieranie rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze.	GOPS Przyłęk, Rodziny Wspierające, PCPR w Zwoleniu.	2025-2027
Wsparcie przez asystenta rodziny, rodzin niewydolnych wychowawczo.	GOPS Przyłęk, PCPR w Zwoleniu.	2025-2027
Prowadzenie pracy z rodzicami biologicznymi w sytuacji umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej.	GOPS Przyłęk, PCPR w Zwoleniu.	2025-2027
Wspieranie rozwoju oraz wyrównywanie szans edukacyjnych wśród dzieci i młodzieży		
Współpraca ze szkołami w zakresie rozwiązywania problemów wychowawczych dzieci i młodzieży pochodzących z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym.	GOPS Przyłęk, UG Przyłęk, Placówki Oświatowe, Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna w Zwoleniu KPP Zwolenń.	2025-2027
Wspieranie dzieci i młodzieży pochodzących z rodzin ubogich, niewydolnych wychowawczo w rozwijaniu ich zainteresowań, uzdolnień.	GOPS Przyłęk, UG Przyłęk, Placówki Oświatowe,	2025-2027

	Organizacje pozarządowe.	
Realizowanie działań artystyczno-kulturalnych oraz sportowych adresowanych do dzieci i młodzieży.	UG Przyłęk, Placówki Oświatowe, Placówki kulturalne, Jednostki sportowo – rekreacyjne.	2025-2027
Realizacja zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych dla dzieci i młodzieży.	GOPS Przyłęk, UG Przyłęk, Placówki Oświatowe, Gminna Biblioteka Publiczna w Przyłęku.	2025-2027
Organizowanie wydarzeń o charakterze integrującym rodziny.	UG Przyłęk, GOPS Przyłęk, Placówki Oświatowe, Gminna Biblioteka Publiczna w Przyłęku.	2025-2027

12. Oczekiwane rezultaty

1. Poprawa sytuacji życiowych rodzin oraz dzieci, które się w nich wychowują.
2. Wzmocnienie poczucia bezpieczeństwa rodziny i dziecka.
3. Zminimalizowanie negatywnych zachowań oraz stworzenie skutecznego systemu wsparcia dla rodziny i dziecka.
4. Wzmocnienie systemu wsparcia dla rodzin zagrożonych bezradnością opiekuńczo – wychowawczą, poprzez udzielenie wsparcia asystenta rodziny.
5. Poprawa funkcjonowania rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi, poprzez współpracę z placówkami oświatowymi oraz Poradnią Psychologiczno- Pedagogiczną.
6. Przeciwdziałanie umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej, dzięki współpracy instytucji na rzecz rodziny.
7. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych rodzin, celem zapobiegania powstawaniu sytuacji kryzysowych.
8. Poprawa i wzrost jakości w zakresie funkcjonowania rodziny, dzięki odpowiedniemu wsparciu socjalnemu.
9. Wzrost świadomości społeczeństwa na temat prawidłowego funkcjonowania rodziny i poprawnych relacji rodzinnych, poprzez edukację.
10. Umożliwienie dzieciom umieszczonym w pieczy zastępczej powrotu do rodziny naturalnej, poprzez przywrócenie jej prawidłowych funkcji.
11. Wzmocnienie procesu aktywizacji społecznej i zawodowej członków rodzin dysfunkcyjnych, celem pełnego uczestnictwa w życiu społecznym, kontynuowania nauki, podnoszeniu kwalifikacji zawodowych oraz podejmowaniu pracy.
12. Rozwój efektywnej współpracy pomiędzy instytucjami i organizacjami realizującymi program wspierania rodziny.

13. Monitoring i ewaluacja

Koordynatorem Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2025-2027 jest Gminy Ośrodek Pomocy Społecznej w Przyłęku. Monitoring Programu będzie opierał się przede wszystkim na gromadzeniu i analizowaniu danych będących w posiadaniu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Przyłęku, które pozwolą na ocenę postępów, wskażą dalsze potrzeby i zrekonstruują działania, które mają dać informację zwrotną, pozwalającą na określenie i wprowadzenie dodatkowych zmian w programie. Wskazana jest stała współpraca pomiędzy instytucjami, organizacjami i stowarzyszeniami w celu zapewnienia lepszego efektu

podjętych inicjatyw. Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2025-2027 ma charakter otwarty oraz rozwojowy. Będzie podlegał ewaluacji i monitoringowi w zależności od występujących potrzeb, istotnych zmian i modyfikacji rozpoznawanych i ustalonych przez podmioty zajmujące się problemami rodziny. Monitoring pozwoli na analizę i ocenę zebranych informacji i planowanie dalszych działań oraz doskonalenie dotychczas ustalonych.

W terminie do dnia 31 marca każdego roku GOPS w Przyłęku przedstawia Radzie Gminy w Przyłęku roczne sprawozdanie z realizacji zadań przyjętych w programie, jako integralna część sprawozdania z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawi potrzeby związane z dalszą realizacją zadań w/w Programu.

14. Podsumowanie

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2025-2027 w Gminie Przyłek zakłada tworzenie optymalnych warunków do poprawy jakości życia rodzin, a w szczególności dzieci. Wsparcie rodziny będzie miało charakter profilaktyczny, wspierający i edukacyjny. Instytucjonalne wsparcie daje szansę samodzielnego zmierzenia się ze swoimi problemami, co przyczyni się do prawidłowego funkcjonowania w/w osób w rodzinie i w środowisku. Program ma stworzyć poczucie odpowiedzialności oraz sprawić, by rodziny przy wykorzystaniu swojego potencjału rozwiązywały problemy, a tym samym wychodziły z kryzysu, w jakim się znalazły. Ważnym elementem powodzenia w zakresie realizacji programu jest ścisła współpraca instytucji i podejmowanie spójnych działań na rzecz rodzin koordynowanych przez GOPS w Przyłęku lub inny podmiot.